

Filmstadens inverkan på stadsutvecklingen

En kvalitativ studie

Elise Åkerblom

Examensarbete

Mediekultur

2020

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Mediekultur
Identifikationsnummer:	7708
Författare:	Elise Åkerblom
Arbetets namn:	Filmstadens inverkan på stadsutvecklingen
Handledare (Arcada):	Monica Löv
Uppdragsgivare:	
<p>Sammandrag:</p> <p>Syftet med denna kvalitativa studie var att ta reda på hur en filmstad inom UNESCO Creative Cities Network kunde inverka på stadsutvecklingen. Materialet för studien samlades in genom svar från strukturerade intervjuer. Intervjufrågorna innehöll frågeställningar som rörde den aktuella filmstaden, stadsutveckling och film samt hur representanter från städerna ansåg att de bidrog till utveckling av regionen och/eller staden. Intervjufrågorna besvarades av representanter från filmstäderna Bradford i Storbritannien, Yamagata i Japan, Lodz i Polen, Santos i Brasilien och Busan i Sydkorea. Urvalet av städerna gjordes bland annat på basen av den geografiska placeringen för att inkludera flera olika kulturer. Teorierna i arbetet baserar sig på tidigare studier och teorier kring hållbar stadsutveckling samt kulturen som aspekt i hållbar stadsutveckling. Resultatet analyserades med hjälp av den tidigare forskningen. Resultatet av studien visar att en utnämning till UNESCO filmstad gav representanter från städerna och regionerna möjlighet till att föra diskussion kring film, sprida lokal filmproduktion samt samarbeta inom nätverket. Studien visar också att utnämningen och filmverksamhet inte bara gynnade den egna befolkningen utan även den ekonomiska tillväxten, turismen samt utbildnings- och arbetsmöjligheterna.</p>	
Nyckelord:	Stadsutveckling, Filmstad, Kultur, Hållbarhet, UNESCO
Sidantal:	32
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Media Culture
Identification number:	7708
Author:	Elise Åkerblom
Title:	The UNESCO City of Films impact on urban development
Supervisor (Arcada):	Monica Löv
Commissioned by:	
<p>Abstract:</p> <p>The purpose of this qualitative study was to determine in what ways a City of Film within the UNESCO Creative Cities Network may have an impact on urban development. The material for the study was gathered through responses from structured interviews. These interviews consisted of questions that pertained to the current City of Film, urban development and film, and the cities' own evaluations of their contributions to the development of the respective region and/or the city. Representatives from the film cities of Bradford in the United Kingdom, Yamagata in Japan, Lodz in Poland, Santos in Brazil and Busan in South Korea were interviewed. The selection of cities was based on geographical location in order to provide variety of different cultural perspectives. The theories in the study are based on previous studies and theories about sustainable urban development as well as culture as an aspect of sustainable urban development. The results were analysed using the previous research and showed that an appointment as an UNESCO City of Film gave the representatives from the cities and regions opportunities to discuss film, disseminate local film production and collaborate within the network. The study also shows that the appointment and the film business would not only benefit the local population but moreover the economic growth, tourism as well as educational and work opportunities.</p>	
Keywords:	Urban Development, City of Film, Culture, Sustainability, UNESCO
Number of pages:	32
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

INNEHÅLL

INNEHÅLL	4
1 Inledning.....	6
1.1 Bakgrund	6
1.2 Forskningsfråga.....	7
1.3 Syfte och mål.....	7
2 Metod.....	8
2.1 Val och beskrivning av metod	8
2.2 Tillvägagångssätt.....	9
2.2.1 <i>Insamling</i>	9
3 Teori.....	11
3.1 Kulturen i stadsutvecklingen.....	11
3.1.1 <i>Tomas Kruth om kultur och stadsutveckling</i>	14
3.2 Kultur och hållbar utveckling	14
3.3 UNESCO om hållbar utveckling	17
4 UNESCO Kreativstad.....	18
4.1 Riktlinjer	18
4.2 Filmstäder.....	19
4.2.1 <i>Bradford, Storbritannien</i>	19
4.2.2 <i>Yamagata, Japan</i>	20
4.2.3 <i>Lodz, Polen</i>	22
4.2.4 <i>Santos, Brasilien</i>	23
4.2.5 <i>Busan, Sydkorea</i>	25
5 Diskussion	27
5.1 Sammanfattning	28
Källor	29
Bilaga 1.....	31
Bilaga 2.....	32

Figurer

Figur 1. Tillväxthjulet (Antoni 2015).....	11
Figur 2. Kulturindex (Antoni 2015)	12
Figur 3. Den hållbar utvecklings tre dimensioner (Olsson & Nilsson 2014)	14
Figur 4. Agenda 2030 (Regeringskansliet/FN 2015).....	1

1 INLEDNING

Att mäta framgång i en stad behöver inte alltid basera sig enbart på ekonomisk vinst, mängden sysselsatta eller tillväxt. En framgångsrik stad behöver även uppfattas på rätt sätt av sina besökare genom estetik, konst och kultur. (Kruth 2019) Den finländska filmkulturens historia kan spåras till 1896, då bröderna Lumières filmturné kom till landet och tog med den första öppna filmvisningen. Visningen sades efteråt vara "århundradets mirakel" och så småningom växte behovet av inhemsk filmproduktion. (Nationella Audiovisuella Institutet 2020) Sedan dess har finländsk film blivit en egen industri och också fått internationell framgång. Film är en del av vårt kulturarv. Finns det då något i den inhemska filmen och filmindustrin som bidrar till ekonomisk tillväxt, välmående hos invånarna eller till stadsutvecklingen?

Denna studie har hört fem representanter från städer inom UNESCO Creative Cities Network om deras tankar om hur film kan inverka på utvecklingen av staden men också regionen i kring. Det kan i sin tur spegla en liknande utveckling i en finländsk stad. Programmet UNESCO Creative Cities Network (förkortning UCCN) bedrivs sedan år 2004 av Förenta nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kultur (förkortat UNESCO). UCCN består av sju kreativa områden så som film, litteratur, design, konst med flera. Programmet används för att främja samarbeten mellan städer som använder sig av kreativa näringar för utveckling av staden och regionen. Idag har nätverket totalt 246 kreativa städer i över 70 olika länder. Vid slutet av 2019 fanns 18 filmstäder spridda runt hela världen. (UNESCO 2019) UCCN har tagit fram sex omfattande riktlinjer till de städer eller regioner som gör en ansökan om medlemskap. Riktlinjerna behandlar bland annat: deltagarprocessen, en positiv framtidssyn, hållbar utveckling, långsiktigt åtaganden, en hållbar handlingsplan samt utbyten och samarbeten.

1.1 Bakgrund

Arbetet kommer att basera sig på teorier från stadsutvecklaren Tomas Kruth och forskare inom hållbar stadsutveckling och kultur, samt personliga svar från representanter från filmstäderna Bradford i Storbritannien, Yamagata i Japan, Lodz i Polen, Santos i Brasilien och Busan i Sydkorea. Dessa städer har fått sin utnämning genom att aktivt jobba mot de

riktlinjer som UCCN tagit fram och visat att filmindustrin i området kan utvecklas på ett hållbart sätt.

Innehållet i intervjuerna i detta arbete kan verka som inspirationskällor till städer som vill bli erkända filmstäder av UNESCO eller för de som vill förstå hur film som kulturaspekt kan verka positivt i utveckling av området.

1.2 Forskningsfråga

Denna studie kommer att svara på forskningsfrågan vad det innebär att inneha ett medlemskap i UNESCO Creative Cities Network och märkningen City of Film. Men också utreda vad filmstädernas representanter anser att märkningen UNESCO City of Film bidragit med eller tillfört deras stad och/eller region och vad kan ett nätverk som sammankopplar städers kulturliv med varandra hämta till regionens utveckling. Hämtar det något mer än bara ett rikt kulturliv för de egna invånarna?

1.3 Syfte och mål

Studien skall framförallt belysa filmstäderna och dess representanters aktuella tankar om hur de med sin verksamhet som filmstad kan bidra till hållbar stadsutveckling. Studien kommer även indirekt ta reda på hur inhemsk filmindustrin, utöver UNESCO:s inblandning, inverkar på ett samhälle och/eller region. Syftet med denna studie är också att undersöka på vilket sätt utnämningen till UNESCO City of Film inverkar på stadsutvecklingen samt få förståelse för vilka möjligheter ett erkännande inom nätverket tillför en region. Att ha blivit utnämnd till filmstad är framgång i sig och visar engagemang hos beslutsfattare och politiker, men på vilket sätt bidrar det till den kulturella utvecklingen och stadsutvecklingen. Främjar märkningen potentiell tillväxt i ekonomin, urbanisering eller annan typ av utveckling?

Frågeställningen lyder: Vad är filmstädernas inverkan på stadsutvecklingen?

2 METOD

Nedan följer en beskrivning av den forskningsmetod som använts i den här studien. Här beskrivs också tillvägagångssätt hur studien genomförts genom intervjuer och insamlade data.

2.1 Val och beskrivning av metod

I en kvalitativ studie utgår man från att man kan uppfatta studien på många olika sätt och att det inte finns en objektiv sanning. Studier med denna metod omfattar ett mindre antal personer, men det insamlade materialet undersöks sedan noggrannare. Man använder inte heller siffror för att presentera sin forskningsfråga, men det hindrar inte användning av siffror och tabeller för att göra sitt resultat mer lättlästa. (Hedin 1996 s. 8) Den kvalitativa metoden används också när man på förhand vet väldigt lite om frågeställningen eller fenomenet i fråga (Malterud, 2009).

Studien baserar sig på en kvalitativ och induktiv undersökning i form av strukturerade intervjuer med representanter från filmstäderna Bradford i Storbritannien, Yamagata i Japan, Lodz i Polen, Santos i Brasilien och sydkoreanska Busan. I en induktiv empirisk metod drar man slutsatser utgående från erfarenheter. (National Encyklopedin 2020) Information samlas genom till exempel intervjuer och efter en kvalitativ analysmetod dras slutsatsen. (Bibblan Svarar 2013) En kvalitativ undersökning och analysmetod ger ett flexibla tillvägagångssätt och ett bredare perspektiv på min forskningsfråga. (Bryman 2018 s. 299) En kvantitativ undersökning baserar sig mest på systematisk insamling av fakta och siffror och skulle inte passa ihop med den kreativa aktiviteten som en filmstad sist och slutligen bedriver och utvecklas kring. En kvalitativ intervjumetod ger mig också som forskare möjlighet att ställa följdfrågor och få mer utvecklade svar att lägga till i resultatet. (Hedin 1998 s. 6) Ett medlemskap i UNESCO Creative Cities Network baserar sig även på en personliga ansökan och egna visioner för städerna, vilket är något som behövs avspeglas i detta arbete. Detta stöder valet av en kvalitativ intervjumetod eftersom man i intervjuer mera vill komma åt experternas och representanters åsikter, synpunkter och upplevelser än att mäta något specifikt värde. (SurveyMonkey 2020)

Teorin om hur kultur stöder en hållbar stadsutveckling är något som nedanstående forskare tagit fasta på. Teoridelen i detta arbete är baserat på tidigare studier av Rudolf Antoni som i skrivande stund är regionchef för Svenskt Näringsliv i Västsverige. Författarna Daniel Nilsson och Krister Olsson, forskaren Niklas Sörum tillsammans med professorn Ylva Berglund och projektledaren Helene Brembeck understöder tanken om hur kultur bidrar till en hållbar stadsutveckling. Stadsutvecklaren Tomas Kruth fungerar också som teorikälla för arbetet och framför sina kunskaper om hur kultur och film kan bidra till ett mer utvecklat och attraktivt hållbart samhälle. Kruth ger i intervjudelen en mer detaljerad bild av filmindustri och stadsutveckling i kombination. Filmstädernas bidrag till studien blir att genom de strukturerade intervjuerna ge en mer personlig och aktuell syn på vad de anser vara framgångsfaktorer och vad filmindustrin kan hämta till regionen som stöder en hållbar stadsutveckling. I en strukturerad intervju är frågorna bestämda i förväg. De frågor och följdfrågor som ställs till de intervjuade är de samma. Det är på så sätt även lättare att jämföra det insamlade materialet. (Academic Work 2020) Kruth, Antoni och de andra forskarnas teorier är utgångspunkten och intervjuanalyserna från filmstäderna torde kunna sammanfalla med teorin om att kultur och film har en viktig roll i hållbar stadsutveckling.

2.2 Tillvägagångssätt

I denna studie är utgångspunkten insamlat material från strukturerade intervjuer men också litterära källor som kan tillföra validitet till studien. Denna del av kapitlet kommer beskriva tillvägagångssättet.

2.2.1 Insamling

Efter att ha tagit del av teorier om hållbar stadsutveckling och formulerat min egen frågeställning, gjordes ett urval av UNESCO:s 18 filmstäder. Urvalet baserar sig främst på en geografisk spridning över hela världen, för att inkludera flera olika kulturer. Bradford i Storbritannien var den första filmstaden som kvalificerade sig för ett medlemskap i UNESCO Creative Cities Network, City of Film och är därför ett självklart val. Kontakt togs per e-post med tio av filmstäderna med så stor geografisk spridning som möjligt. Av dessa totalt tio städerna svarade Mizuho Kobayashi från Yamagata i Japan först följt av David Wilson från Bradford i Storbritannien, Monika Marlicka-Robert från Lodz i Polen,

Mariana Muanyer från Santos i Brasilien och i slutskedet även Anika Kim från Sydkorea, Busan. Alla namngivna representanter har fått hjälp med att besvara och sammanställa frågorna av medarbetare. Med tanke på studiens omfattning valdes dessa fem städer att inkluderas. Städerna kan i sin tur antingen bekräfta eller ge en avvikande syn på frågeställningen och teorin.

Intervjufrågorna behöver vara tydliga, välplanerade och inte många i antal. De slutgiltiga intervjufrågorna till filmstädernas representanter blev sex i antal (se bilaga 1) och översatta till engelska av praktiska skäl. Intervjufrågorna skickades till representanterna per e-post och besvarades även per e-post, undantagsvis David Wilson som presenterade sina svar per webbmöte. Alla filmstäder fick exakt samma frågor, för att på så sätt göra det enklare att presentera resultatet och få en tydligare bild av frågeställningen. Men ändå skapa ett utrymme för att ställa tilläggsfrågor om något blivit oklart. Intervjufrågorna till Tomas Kruth är till antalet fem och ställdes på svenska (se bilaga 2). Intervjufrågorna till Kruth används som material till teoridelen.

De olika filmstäderna har gett utförliga svar och gett sin syn på vad det innebär att vara en filmstad och på vilket sätt det bidrar till hållbar utveckling eller inte.

I övrigt sker insamlingen i flera etapper där insamlingen av informationen sker först, det vill säga att intervjuerna sker först. Därefter kommer det insamlade materialet att analyseras och behandlas för att sedan ställas mot den teori jag presenterat i arbetet. Materialet läggs sedan in i arbetet efter hand och till sist kommer det insamlade materialet att jämföras. På basen av analysen av intervjuerna i förhållande till teorierna kan man sedan dra slutsatser.

3 TEORI

För att kunna komma fram till en slutsats om en filmstad kan inverka på stadsutvecklingen behöver man förstå hur man ser på kultur som en utvecklingsfaktor i en stad alternativt region. Utöver det behöver man också känna till UNESCO Creative Cities Networks egna riktlinjer vad som krävs för att ansöka om ett medlemskap och vad de förväntar sig av filmstaden med tiden. UNESCO kopplar även ihop Creative Cities-nätverket med FN:s Agenda 2030 som har hållbar utveckling som en av sin huvudsakliga riktlinje. Därför är det även relevant att förstå hur kultur och hållbar stadsutveckling har ett samband.

3.1 Kulturen i stadsutvecklingen

Kultur och andra kreativa verksamheter lyfts idag fram som viktiga faktorer för utveckling av städer och regioner. Med kultur menas i det här sammanhanget det kvalitativa humanistiska kulturbegreppet, vilket innefattar bland annat film, litteratur, musik med mera. (Kultur & Konst 2020) Kultur kan knytas till samhällets och invånarnas välfärd, och blir också på så sätt en viktig del av stadens politik. Utvecklingen i städer är idag ofta riktad på att främja tillväxt och företagande, därför blir kulturella och kreativa näringar samt satsningar inom de områdena definierade som delar av så kallad turism- och destinationsutveckling. (Gränslös 2015).

I en studie av Rudolf Antoni som baserar sig på SOM-institutets mätningar av människors vanor och kulturvanor i 34 av Sveriges största städer, kan man se att för att få igång en positiv tillväxt i en stad eller region krävs goda villkor för de inflyttade och en attraktiv miljö för dem att flytta till. SOM-institutet är ett nationellt centrum för forskare med intresse för empiriska studier av samhälle, opinion och medier. I Antonis studie togs även ett nytt kulturindex i bruk för att kunna mäta hur kulturkonsumtionen ser ut i städerna som mätningarna gjordes. (Svt Nyheter 2011) Nya invånare bidrar till nya investeringar. Det leder till att nya företag söker sig till regionen, vilket stärker arbetsmarknaden på flera olika sätt. Detta leder i sin tur till ökade skatteintäkter och en mer välmående region som kan satsa på att skapa en mer attraktiv miljö för sina invånare. På så sätt är cirkeln sluten och kan bidra till att generera en positiv utveckling. (Antoni 2015).

**Ökade
skatteintäkter –
mer välmående
kommun**

**Attraktiv miljö,
öppen livsstil
och bra bostads-
marknad**

**Nya företag och
bättre arbetsmarknad**

**Ökad inflyttning och
fler investeringar**

Figur 1. Tillväxthjulet. Antoni 2015.

Att satsa på kultur i olika former gör att det skapas en aktiv stad och miljö. Kultur och kreativitet kan inte tvingas fram genom lagar och regler, men genom att skapa goda förutsättningar för invånare att mötas och uttrycka sig kommer kreativiteten att vidgas och tillväxten kan fortsätta vara en positiv kraft. (Antoni 2015).

Antoni hävdar att tillväxt talar för att en stad med ett rikt och aktivt kulturliv - också kommer att vara en attraktiv stad rent generellt inom flera områden. För att kunna bekräfta detta gjordes en sambandsanalys med den insamlade statistiken från SOM-institutet med statistik från bland annat Kulturrådet i Sverige. Hur såg tillväxten, befolkningen och handeln ut i de angivna städerna? (Antoni 2015).

	Kulturindex	Folkmängd	Befolkningsökning 10 år	Arbetslöshet	Högutbildade	Inkomst	Handelsindex	Kr/Kvm BRF
Kulturindex	1	,555**	,665**	-,517**	,735**	-,039	,235	,673**
Folkmängd	,555**	1	,466**	-,275	,545**	,348*	,055	,832**
Befolkningsökning 10 år	,665**	,466**	1	-,319	,435*	-,277	-,030	,509**
Arbetslöshet	-,517**	-,275	-,319	1	-,636**	-,262	-,185	-,482**
Högutbildade	,735**	,545**	,435*	-,636**	1	,093	,022	,712**
Inkomst	-,039	,348*	-,277	-,262	,093	1	,170	,327
Handelsindex	,235	,055	-,030	-,185	,022	,170	1	-,044
Kr/Kvm BRF	,673**	,832**	,509**	-,482**	,712**	,327	-,044	1

Kommentar: Signifikanta samband är markerade med * och starkt signifikanta samband är markerade med **

Figur 2. Kulturindex. Antoni 2015.

Sambandsanalysen visade bland annat att det finns ett starkt samband mellan städernas kulturindex och antalet högutbildade. Sambandet var även starkt mellan kulturindex och de senaste årens befolkningsutveckling, men också med faktorn arbetslöshet. Sambandet mellan kulturindex och handelsindex är däremot svagt vilket är ett väntat resultat menar Antoni. Intressant nog visade kulturindex också ett starkt samband med priserna på bostäder. Även om detta också hänger ihop med en låg arbetslöshet och en rask takt i tillväxt, är det bara andelen högutbildade och stadens totala folkmängd som visar ett starkare samband med bostadspriserna än vad kulturindex gjorde. Kulturlivet är alltså en faktor som kan kopplas ihop med hur mycket människor är villiga att betala för sin bostad. (Antoni 2015).

Överlag visar denna analys att stadens grad av kulturaktivitet är förknippad med tillväxt och många gånger syns ett tydligare samband med kultur än vanliga tillväxtparametrar. Detta innebär enligt Antoni att det förstås inte är endast kulturaktiviteten som driver denna

positiva utveckling, men det gick inte heller att bortse faktumet att ett brett och innehållsrikt kulturliv är förknippat med stadens attraktivitet och med tillväxt som sådan. (Antoni 2015).

3.1.1 Tomas Kruth om kultur och stadsutveckling

Tomas Kruth har arbetat i över 20 år med stadsutveckling, processledning och utvecklingsprocesser i städer och regioner. Han är i skrivande stund konsult och expert inom stadsutveckling, och fungerar som processledare hos Tyréns i Stockholm (konsultföretag för samhällsutveckling). Han menar att kultur är en av stadens viktigaste hörnpelare. Kulturen är en hållbar del av identiteten, sammanhållningen och i förlängningen platsvarumärket i staden. Kulturen ger också en överblick om vad som är stadens själ och något man kan utveckla staden med.

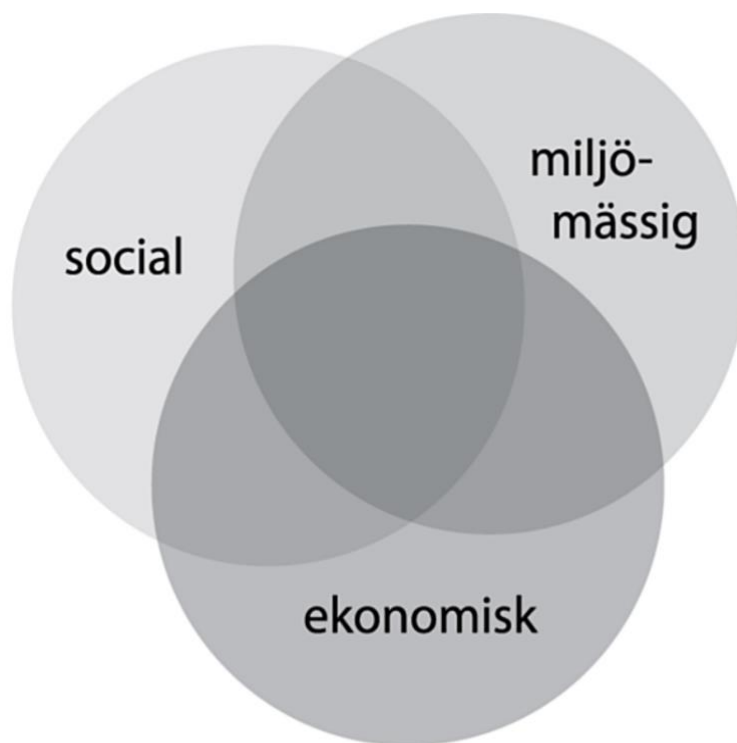
Filmindustrin bidrar inte bara med ekonomiskt kapital enligt Kruth, utan även socialt kapital, inspelningsplatser kan exempelvis bli turistattraktioner. Han resonerar enligt följande:

Filmproduktion gör att spännande saker händer i staden. Det skapar inte bara arbetstillfällen utan stolthet och uppmärksamhet. Det är en näringsgren som också ofta är mer synlig utåt än andra och ger staden uppmärksamhet nationellt och kanske även internationellt. Det finns många städer i landet (Sverige (författarens anm.)) som fått en skjuts av filmer och filmproduktion. Titta på Vimmerby, Visby, Trollhättan, Ystad, tex. Filmens kraft ska inte underskattas.

Kruth menar också att man överlag är dålig på att se kopplingar mellan kultur och utveckling, men det gäller även många andra näringar och förvaltningar. Det behöver finnas ett helhetstänk då det kommer till stadsutveckling. Kulturen bidrar med viktiga länkar som för samman det totala utbudet på utvecklingsfaktorer. (Kruth 2020).

3.2 Kultur och hållbar utveckling

Hållbar utveckling illustreras och gestaltas i många fall genom tre dimensioner i form av cirklar. De sammanlänkade cirklarna består av: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga dimensionen. Dessa dimensioner bygger på Brundtland-rapporten från Förenta nationerna från 1987. (Olsson & Nilsson, 2014)

Figur 3. Hållbar utvecklings tre dimensioner. Olsson & Nilsson 2014.

Kulturen kan beskrivas som den underliggande drivkraften för hållbar utveckling i stadsutveckling. Utan kultur kan staden inte utvecklas hållbart och är ett av flera instrument som kan användas för att uppnå den utveckling man önskar inom sin region. Om man ser på de tre dimensionerna så anser många att alla tre innehåller aspekter av kultur, men man kan också tycka att kulturen inte alls är påtänkt då den inte har någon egen avbildad dimension. (Olsson & Nilsson, 2014).

På samma sätt som att kultur kan definieras på olika sätt, kan även kulturarvet - som är en del av den moderna kulturen, tolkas på olika sätt. I först hand kanske man tänker på mer fysiska föremål när man pratar om kulturarv; som exempelvis gamla byggnader. Men kulturarvet bör också uppfattas abstrakt, så som vår historia, våra tankar och traditioner. De olika tolkningarna på kulturarv samt kultur och hållbarhet påverkar synsättet hur man ser på en attraktiv stad. Skall man spara och bevara det fysiska kulturarvet som tidigare ansetts ointressanta; och göra dem till något attraktivt och ekonomiskt intressanta. (Olsson & Nilsson, 2014) Forskaren Niklas Sörum tillsammans med professorn Ylva Berglund och projektledaren Helene Brembeck beskriver också fenomenet ovan i sin pilotstudie om kulturutövarens perspektiv på kulturens och kulturarvets roll i den hållbara staden.

Allt fler argumenterar för kultur och kulturarvet som en egen aspekt och dimension för att förstå hur vi kan ta oss an frågan om hållbara städer och hur vi kan agerar för att den kulturella dimensionen skulle få en mer betydande plats i stadsutvecklingsprocessen (Sörum, Berglund & Brembeck, 2016)

När det gäller förhållandet mellan konsumtion, kulturarv och hållbar stadsutveckling blir det centralt att klargöra vad som uppfattas som kulturarv såväl i den byggda miljön som i användandet, vems användande som beaktas och hur de olika tolkningarna och uppfattningarna vägs mot varandra. Vardagsmiljön ställs mot det unika, dåtid mot nutid och olika politiska och professionella ställningstagande mot varandra i definitionen av framtidens kulturarv och konsumtion. (Sörum, Berglund & Brembeck, 2016).

3.3 UNESCO om hållbar utveckling

Vid FN:s toppmöte hösten 2015 antog världens stats- och regeringschefer 17 globala mål och Agenda 2030 för hållbar utveckling. Världens länder har från och med årsskiftet 2016 och fram till år 2030 åtagit sig att sikta mot en rättvis men framförallt hållbar framtid. (Regeringskansliet 2020) Agenda 2030 innefattar 17 målsättningar kring en hållbar utveckling när det kommer till ekonomi, människors välfärd men också miljöaspekter. (Utrikesministeriet, 2015) De 17 globala målsättningarna finns även till för att uppnå fyra milstolpar innan år 2030. Milstolparna innefattar att avskaffa extrem fattigdom, minska på orättvisor och ojämlikhet i världen, främja fred och rättvisa samt att lösa den rådande klimatkrisen. (Globala Målen 2020)

Målsättningarna inom Agenda 2030 är starkt implementerade i Förenta Nationernas organisation för utbildning, vetenskap och kulturs (förkortat UNESCO) verksamhet. UNESCO jobbar för samarbeten mellan nationer, att främja kunskap om kulturarvet genom hållbar utveckling men också ge människor rätt till frihet och utbildning. (UNESCO 2019)

Figur 4 Agenda 2030 Regeringskansliet/FN 2015.

4 UNESCO KREATIVSTAD

UNESCO bedriver sedan år 2004 programmet UNESCO Creative Cities Network (förkortning UCCN). UCCN består i sin tur av sju olika kreativa områden som exempelvis film, litteratur, design, konst med flera. Programmet syftar idag och sedan starten till att främja samarbetet mellan städer världen över som använder sig av olika typer av kreativa näringar för stadsutveckling. Idag har nätverket totalt sammanfört 246 kreativa städer i över 70 olika länder. Vid slutet av 2019 fanns 18 filmstäder spridda runt hela världen. Ansökan till att få utnämningen görs vartannat år. (UNESCO 2014)

4.1 Riktlinjer

För att kunna göra en ansökan om att bli en så kallad kreativ stad (engelskans Creative City) krävs från början goda förutsättningar till utveckling och att man förbinder sig till ett långsiktigt engagemang. UNESCO Creative Cities Network har tagit fram sex omfattande riktlinjer till de städer eller regioner som gör ansökan. Utöver att följa dessa riktlinjer behöver de städer som gör ansökan även tillhöra ett av UNESCO:s medlemsländer. Antalet invånare och storleken på platsen är irrelevant. (UNESCO 2014) För att bli utnämnd till en UNESCO filmstad inom UCCN behöver man följa de sex angivna och allmänna riktlinjerna i sin ansökan och kunna implementera dem inom filmindustrin som staden och/eller regionen innehar. Det kan innefatta resurser inom filmindustrin så som biosalonger, museum men också utbildningsmöjligheter samt möjlighet till filmfestivaler där chans till utbyte av audiovisuellt innehåll finns.

Deltagarprocess: Ansökningsförberedelserna måste skötas av regionen och bör även intressera relevanta aktörer inom den offentliga och privata sektorn samt samhället och dess invånare. Vilket även inkluderar den yngre generationen.

Positiv framtidssyn: Stadens kulturarv och kreativa tillgångar skall vara byggstenarna till att skapa en framåtsträvande handlingsplan. Planen skall i sin tur bidra till en hållbar stadsutveckling i linje med FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling.

Hållbar utveckling: Kandidatstäderna måste visa engagemang för hållbar utveckling enligt FN:s Agenda 2030.

Långsiktigt åtagande: Städer eller regioner som lämnar in en ansökan måste aktivt och kontinuerligt jobba mot UCCN:s mål och riktlinjer. Kandidaterna måste utforma och konsekvent genomföra en handlingsplan och sedan kvartalsvis rapportera om läget. Att delta i UCCN:s årliga konferenser är också ett måste.

Hållbar handlingsplan, resurser och kapacitet: Ansökan bör innehålla ett strategiskt förslag för staden, samt en handlingsplan som innehåller olika typer av projekt och initiativ på lokal och internationell nivå. Projekten och initiativen bör genomföras fyra år efter utnämningen. Handlingsplanen bör innefatta budget men också en plan på den mänskliga kapaciteten, resurser och också prioriteringar som skall göras.

Utbyte och samarbete: Utbyten mellan städer är avgörande för ansökan och är en av de viktigaste byggstenarna. Det är därför viktigt för kandidaterna att visa sitt engagemang och möjlighet att utveckla samarbete på regional och internationell nivå med UNESCO och andra kreativa städer.

4.2 Filmstäder

4.2.1 Bradford, Storbritannien

I juni 2009 utnämndes staden Bradford i Storbritannien till den allra första UNESCO filmstaden. Bradford hade under lång tid försörjt sig på textiltillverkning men behövde hitta andra lösningar, då de inte kunde konkurrera med Kina och andra större produktionsländer inom textilindustrin. Det förklarar David Wilson, chef och ambassadör för *Bradford City of Film* i ett webbmöte. Film som kulturaspekt slog igenom i staden efter Bröderna Lumières besök med sin omtalade filmturné, samma turné som några år senare inspirerade Finland att börja producera lokala produktioner. (Nationella Audiovisuella Institutet 2020) Ett annat startskott till en ansökan för att bli en del av UCCN var bygget av filmmuseet *Science Media Museum*, vilket också innehåller hela det nationella arkivet då det kommer till audiovisuellt material. (Wilson 2020).

Något som Wilson också menar att gjort Bradford till en attraktiv plats för filmindustrin är författarna Charlotte och Emily Brontë. Systrarna som gett upphov till ett flertal världskända romaner så som exempelvis *Jane Eyre*. De har lockat flera stora produktioner att ta sig till Bradford och den arkitektoniskt unika stadsmiljön. Bradford är en stad som utöver produktioner som *Peaky Blinders* och *Game of Thrones* även lockat till sig en hel del Bollywood produktioner. Wilson berättar hur en vanlig Bollywood produktion enkelt kan fylla 4000 hotellplatser i staden vilket i sin tur gynnar den lokala ekonomin. Staden i sig söker inte ”ett kändisskap”, utan för Wilson och hans två medarbetare är det hållbar utveckling som ligger i fokus då det kommer till att utveckla samhället med film som redskap. *Bradford City of Film* har flera projekt i staden som gynnar den befintliga befolkningen men även inflyttade. De har både öppna filmvisningar i stadskärnan, men också mer slutna filmvisningar så kallade *Community Cinemas* där människor från regionen kan samlas och se på film i kommunhuset, det projektet finns i åtta olika delar av Bradford. För att aktivera ungdomar och turister, har de utvecklat en mobilapplikation som tar besökarna runt i regionen till de olika platser som använts vid filmproduktion. (Wilson 2020).

Wilson menar också att marknaden är mättad på den amerikanska filmen som sedan länge varit populär i Europa. Att UNESCO filmstädernas roll är att producera lokal film och genom samarbeten sprida den. Han är stolt över Bradfords arbete och förmåga att sprida sin kunskap till nykomlingar inom nätverket. Bradford är ett föredöme för andra filmmetropoler och de visar att film - skapar samhörighet, ekonomiskt tillväxt och arbetsplatser trots att de inte finansieras av något statliga bidrag. Wilson ser däremot en ovisshet i framtiden. På grund av rådande Brexit situation kan staden förlora en hel del ekonomiskt stöd från Europeiska unionen. (Wilson 2020).

4.2.2 Yamagata, Japan

Film har varit en stor del av den moderna historien i Yamagata, Japan. I slutet av andra världskriget och med demokratins återkomst till landet, började samhällen i Yamagata visa upp audiovisuellt material för sina invånare. Ända sedan dess har film spridit glädje och lärdomar på filmfestivaler, biografier och visningar runt om denna livliga filmmetro-pol. Framst dokumentärer har visat sig vara ett användbart medel för att prata om just

fred, rättvisa, miljö och andra samhällsnyttiga ämnen i regionen. Även när filmindustrin bleknade runt om i världen på 1970-talet fortsatte Yamagata att erbjuda visningsmöjligheter för sina invånare. År 1984 samfinansierade filmentusiaster och öppnade en så kallad *arthouse-biograf*, vilket garanterade tillgång till film i Yamagata. Filmproducenten Ogawa Shinsuke flyttade till Yamagata år 1989 och inspirerade till den första egna festivalen *Yamagata International Documentary Film Festival*. Vilket var den första filmfestivalen i Asien som enbart fokuserade på dokumentärer, det satte Yamagata på världskartan och är en händelse som inspirerat regionen att ansöka om UCCN medlemskap. (Kobayashi 2020)

Staden Yamagata förberedde ansökan om medlemskap i UCCN redan år 2013. En tillsatt delegation besökte UCCN:s första filmstad Bradford år 2015, och kort därefter började man att arbeta på att få ihop ansökan om medlemskap. Personer från kreativa institutioner, universitet och regering träffades varje månad för att få ihop och möta de riktlinjer UNESCO eftersträvade. År 2017 gick ansökan igenom och man fick ett medlemskap i nätverket. (Kobayashi 2020)

Yamagatas utmaningar idag är en åldrande befolkning, färre arbetsplatser och en krympande industri. Staden ser sitt medlemskap i UCCN som en möjlighet att sprida sin kultur då de anser att det lokala och kreativa är på väg att försvinna, inte bara i Yamagata. Staden har ovärderliga lokala kreativa industrier och arbetskraft med hög kunskapsnivå, men efterfrågan minskar och tidigare företag saknar efterträdare. Genom att upprätthålla kreativitet som drivkraft för utveckling ser staden ett sätt att upprätthålla sina traditioner och samtidigt svara på trycket efter tillväxt. Filmkonst kan hämta idéer och främja empati. Olika filmevenemang samlar människor och inspirerar dem. Vilket bland annat framgången med projektet *Yamagata International Documentary Film Festival* visar. Besökare till festivalen stimulerar i sin tur kulturen i området, ekonomi och människor återupptäcker värdet av filmens innebörd. Mizhuo Kobayashi, koordinator för *Yamagata City of Film* resonerar per e-post enligt följande:

Film kommer att bli ett varumärke för att stärka stadens identitet och belysa dess kulturella tillgångar för dess befolkning och besökare. Så som konst, musik, litteratur eller design, kan film förena de kulturella intressena som stadens invånare omfattar. Genom planerade projekt inom kreativ turism, filmutbildning och bidrag till utvecklingsländerna kommer staden att öppna sina kulturella resurser för om-

världen. Film kommer att stärka banden med det globala samhället och höja medborgarnas självbild. Genom att framföra idéer, berättelser, känslor och uppfattning är film det kreativa verktyget som berikade Yamagata - nu är det kanalen som påskyndar utbytet med världen.

Film är nyckeln till att locka ungdomar, att upplysa om stadens traditioner och kultur men ger också möjlighet att utbyta kreativitet med världen. Att bli erkända som filmstad i UCCN gav Yamagatas filmer och dokumentärer en chans att distribueras vidare och förmedla kulturen som finns i området menar Kobayashi. Medlemskap i UCCN är en framgång i sig, men det är inte lätt att bevara och främja kultur samt samtidigt återuppliva ekonomin och bygga en hållbar stad konstaterar han. Det är därför det är viktigt att fortsätta med initiativen för att förbättra det befintliga. (Kobayashi 2020).

4.2.3 Lodz, Polen

Hösten 2017 blev polska Lodz en del av UCCN och utnämnd till UNESCO filmstad. Efter att ha gjort en detaljerad plan över deras egna filmresurser, gjort undersökning och kartlagt invånarnas filmvanor samt konsulterat med representanter från filmindustrin - tog man steget att lämna in en ansökan. ”Vi konsulterade innehållet i vår ansökan med Krakow (UNESCO Litteraturstad (författarens anm.)) och Katowice (UNESCO Musikstad (författarens anm.)) och filmstaden Bradford” säger Monika Marlicka-Robert från nationella centrumet för filmkultur. Marlicka-Robert berättar vidare per e-post:

Att få utnämningen uppmuntrade och främjade filmsektorn i Lodz och systematiserade filmrelaterade aktiviteter. Att också komma i kontakt med bland annat kulturchefer som arbetar i sociala, politiska och ekonomiska miljöer ger nya åsikter och idéer om hur man hanterar olika frågor som är kopplade till filmproduktion, utbildning och spridning.

Ett medlemskap i UCCN är stimulerande och prestigefullt. Det har även gjort det möjligt för Lodz att samarbeta och etablera nya bekanskap med städer runt om i världen. Utöver de internationella samarbetena förbättrades även samarbetet med de två andra kreativa städerna i landet: Krakow och Katowice. En viktig del som medlemskapet också medförde är chanserna till nya investeringar inom kultursektorn, det i sin tur stöder turismen i Lodz och främjande av staden på den internationella marknaden. Ett bra exempel på det är Pawel Pawlikowskis Oscars-film *Ida* som mottog utmärkelsen Bästa Utländska Film år 2015. Inspelningen skedde i staden och närregionen och producerades av Lodz-baserade företag. Filmen visades även på många filmfestivaler runtom i världen och bidrog därmed till främjandet av Lodz som en filmvänlig stad. (Marlicka-Robert 2020).

Lodz är den enda staden i Polen som har fyra högre instanser där studerande kan förbereda sig för ett yrkesliv inom filmsektor. Den berömda och äldsta filmskolan i världen *Lodz Film School* utexaminerar professionella filmskapare som slussas ut i världen för att skapa högkvalitativ film. Bland annat kända filmskapare så som Andrzej Wajda, Zbigniew Rybczyński, Roman Polański och Krzysztof Kieślowski har studerat vid den anrika skolan. *The Academy of Fine Arts* utbildar bland annat scenografer, animatörer, kostymörer med mera. *The Academy of Music* erbjuder utbildning inom filmkomposition, ljudproduktion och musik i media. *The History and Theory of Film Department at the University of Lodz* erbjuder sina studerande att djupdyka i filmens historia. Den ökande efterfrågan på professionell filmpersonal hjälper också i sin tur till att skapa nya arbetsplatser inom landets gränser. Utöver goda studiemöjligheter finns *Lodz Film Centre* som specialiserat sig på filmproduktion och dessutom har ett rekvisita lager på 150,000 olika plagg och över 50,000 olika rekvisitaföremål. Utöver filmcentret finns ett flertal andra anrika filminstitutioner som satt Lodz på kartan. Bland annat har de filmmuseet *National Centre for Film Culture* som erbjuder sina besökare unika utställningar, kollektioner och filmhistoria. (Marlicka-Robert 2020).

Enligt Marlicka-Robert är medlemskapet mycket viktigt för Lodz, men det finns vissa brister. Många förknippar inte UNESCO med vetenskap, utbildning och kreativitet samt att det finns mycket lite kunskap om UCCN och även 2030-agenda målen. Utnämningen till filmstad betraktas ofta som en fin utmärkelse, men ger ingen direkt finansiering och innehar inga verkliga skyldigheter – vilket leder till att det inte tas på allvar. Enligt Marlicka-Robert är det upp till varje filmstad hur man förvaltar medlemskapet och hur mycket man bidrar till nätverket. (Marlicka-Robert 2020).

4.2.4 Santos, Brasilien

Staden Santos har alltid haft mycket traditioner när det gäller filmkonsumtion, men nästan inget audiovisuellt producerades lokalt före 2000-talet. Efter 2000-talet skedde en omstrukturering och nya utbildningar inom film och media öppnades i Santos. Det i sin tur ledde till den första upplagan av kortfilmsfestivalen *Curta Santos* och olika workshop-initiativ som till exempel *Querô*, en förberedande workshop för utsatta ungdomar inom film. De nya utbildningarna och tillgången av kunnig filmkompetens började Santos att

producera sina egna filmer och bygga en egen identitet inom filmskapandet. Även lokalbefolkningen kunde efter hand börja förstå innebörden av film som kreativ aspekt, men också som en del av ekonomin i staden. (Muanyer 2020).

Under år 2014 skapades en arbetsgrupp i Santos med målet att bli erkända som UNESCO filmstad. Arbetsgruppen skulle också behandla frågor kring kreativ ekonomi och olika publika policyers eftersom det låg i den dåvarande borgmästaren Paulo Alexandres regeringsplan. Efter att arbetsgruppen presenterat sitt resultat gjordes en analys över vad som skulle behöva göras för att få utnämningen. Det visade sig att Santos hade ganska betydande filmverksamhet som passade bra in på UNESCO:s sex ansökningskriterier och förutsättningar för audiovisuell produktion. Filmfestivalen *Curta Santos* ansågs vara ett fönster utåt för lokal filmproduktion. Dessutom hade Santos sedan tidigare undervisning inom högre utbildning i film och media samt även gratiskurser som gynnade lokal produktion. En annan fördel som lyftes i analysen var Santos Filmkommissions arbete för nationella och internationella produktioner i området. Santos innehar historiska centrum, stränder, mangroveskogar och perifera områden som lockar filmbolag. Dessa produktioner bidrar i sin tur till den lokala ekonomin. (Munayer 2020).

Mariana Munayer som jobbar för *Santos City of Film* menar att det var mycket viktigt att få ta del av nätverket för att visa uppskattning för alla lokala produktioner som gjorts. Men också för att kunna föra en levande diskussion kring audiovisuell produktion i området. ”Dessutom var det mycket viktigt för staden att vara en del av ett nätverk som tänker, lever och ser den kreativa ekonomins påverkan av hållbar utveckling. En annan viktig del var möjligheten att utbyta information och erfarenheter mellan städerna inom nätverket, som med varje lands särdrag kan ge ett bredare perspektiv” fortsätter Munayer. Munayer menar också att film är en tillgång och ett mycket viktigt konstnärligt uttryck som dessutom använder sig av andra konst och kulturformer i sitt arbete. (Munayer 2020).

Hon säger att vad gällande Santos kulturella utveckling, har det varit mycket viktigt som en form att uttrycka lokal identitet och också som ett stöd för diskussionen om sociala och politiska frågor, att göra denna ansökan. Det är viktigt att säkerställa en offentlig politik som i allt högra grad gynnar filmsektorn. Tack vara denna dialog mellan myndigheter och filmskapare har vi idag ett exklusivt offentligt stöd för lokal filmproduktion,

och vi öppnar också en offentlig filmskola för utbildning av ungdomar och vuxna. (Munayer 2020).

År 2020 valdes Santos till värdstad för UCCN årliga konferens. Munayer säger att det är viktigt för staden att ta emot hela nätverket av städer som tror på vikten av att uppmuntra den kreativa ekonomin som en form av hållbar utveckling. Det är ett ögonblick av verkligt utbyte av erfarenheter, handlingar och praxis som förändrar människors liv i hela världen. Det är också möjligt för staden Santos att visa det arbete som görs här, inte bara inom filmproduktion, utan initiativ i andra sektorer som använder kreativitet som ett sätt att uttrycka sig. (Munayer 2020).

4.2.5 Busan, Sydkorea

Som största filmmetropol i Asien, bestämde sig Busans ledning i samarbete med yrkesverksamma inom filmindustrin att ansöka om medlemskap i UCCN. Parterna samlade tillsammans ihop hela filmkulturen i staden vilket inkluderade bland annat filmutbildningen, infrastrukturen och filmindustrin och baserade bland annat sin ansökan på det. År 2014 blev staden erkänd inom nätverket. Tidigare sågs staden endast som en plats för sjöfart och produktion. Men i slutet på 90-talet började staden sin resa på jakten efter en kulturidentitet då man arrangerade första upplagan av *Busan International Film Festival*. Festivalen gav möjlighet till en ny syn på asiatisk film och höjde statusen på den koreanska filmproduktionen. (Kim 2020).

Anika Kim som är representant för *Busan City of Film* menar att utnämningen till filmstad har gett invånarna och lokala filmskapare i staden en möjlighet till spontanitet att delta i filmaktiviteter exempelvis visningar och filmutbildning. (Kim 2020) Kim konstaterar:

Genom att bygga gemensamma investeringsmarknader och ge stöd till de nyaste filmerna i Korea och Asien har Busan International Film Festival ökat stadens potential och styrka som filmstad. Beteckningen som UNESCO filmstad 2014 kan ses som en bedrift i ett försök för Busan att etablera sin vision "Film för alla" och den strategiska utlösaren för stadens hållbara utveckling.

Utöver *Busan International Film Festival* satsar de till stor del på andra årliga festivaler. Där ibland *Busan International Short Film Festival*, *Busan International Kids and Youth*

Film Festival, Independent Film Festival Busan, Busan Inter-City Film Festival, Busan Peace Film Festival och många fler. Dessa filmfestivaler har bidragit till att ge Busans invånare men även filmskapare från hela världen stora möjligheter att kommunicera med varandra genom filmen. Människor får möjlighet att njuta av filmkultur samtidigt som de bygger upp en ny biokultur som just nu blomstrar i staden. Staden lämpar sig även för filmproduktion och innehar enligt Kim platser som kan utnyttjas då man vill projicera bilder från förflutentid, nutid och framtid. Med denna typ av fördelar kan *Busan City of Film* ses som en unik inspelningsplats som många redan nyttjat i sitt filmskapande. (Kim 2020).

Film kan bidra till att utveckla kultur för alla i Busan. Filmutbildning, filmproduktion och filmkunskap för den unga generationen, samt filmindustri som lockar filmföretag och stödjer lokala filmproducenter är alla saker gör det möjligt för Busan att genomföra hållbar stadsutveckling. Anika Kim avslutar med att konstatera att det vinnande koncept för Busan som UNESCO filmstad är ”film culture, film education and film industry for all” (filmkultur, filmutbildning och filmindustri för alla). (Kim 2020).

5 DISKUSSION

Utgående från intervjumaterialet från de sex olika filmstäderna besvarades forskningsfrågan kring huruvida en UNESCO filmstad inverkar på stadsutvecklingen och att syftet med studien uppnåtts. Genom att kvalitativt analysera den insamlade data så kan man konstatera att det finns det en hel del att fördjupa sig i inom området. Studien kunde ha varit mer djupgående i teorier kring ämnet och mer detaljrika frågor kring konkreta exempel om förbättringar inom stadsutveckling kunde ha ställts. Däremot ger studien en bra överblick om vad film och UNESCO Creative Cities Network kan hämta till en stad och bekräftar kulturen som en del av stadsutvecklingen i linje med stadsutvecklaren Tomas Kruths teorier. Nätverket upplevs som viktigt och stärker kontakten nationellt men även internt. Turismen och möjligheten att sprida den egna kulturen och lokala produktionen är ett starkt argument för att satsa på konceptet filmstad. Flera av städerna nämner bland annat filmfestivaler som en byggsten och en inspirationskälla för att ansöka om ett medlemskap, det har också gett möjligheter för lokala filmskapare att föra diskussion med internationella filmskapare samt att ha möjlighet att sprida sina verk vidare. En viktig aspekt och koppling är den utbildning som finns tillgänglig och bedrivs i staden. Utbildning skapar kunskap och arbetskraft.

Det insamlade intervjumaterialet besvarades väl, men eftersom många av de tillfrågade städernas representanter i många fall kände att de inte ensamma hade befogenhet att besvara frågor som rörde verksamheten kan svaren vara en blandning av egna åsikter men också svar från andra medarbetare samt fakta. Studien baserade sig på en kvalitativ metod eftersom det passar sig bäst med den kreativa verksamheten en filmstad bedriver. En kvantitativ studie inom detta ämne skulle varit stort att tolka, men troligtvis något som kunde göras ifall en stad eller region är intresserade av att ansöka om ett medlemskap i UCCN.

Städernas intresse om att medverka gjorde processen och insamlingen av materialet relativt enkel. Trots rådande tider på grund av Coronapandemin svarade fem av tio filmstäder på intervjufrågorna och många av dem var intresserade över var resultatet skulle publiceras och vad studien handlade om på detaljnivå. Det visar på ett engagemang att utveckla

och sprida vetskap om den egna filmstaden som även kunde tolkas som ett positivt resultat i denna studie.

Det egna intresset om UNESCO:s kreativa verksamhet har ökat under studiens gång, och förhoppningsvis kommer någon av de nordiska länderna med förhoppning på Finland – att bli en del av UNESCO Creative Cities Network och UNESCO City of Film. Att ta en del av nätverket visar tydligt på möjlighet till utveckling av regionen inom turism, ekonomi, utbildning och de egna invånarnas välfärd.

5.1 Sammanfattning

Syftet med studien har varit att ta reda på hur filmstäder inom UNESCO Creative Cities Network inverkat på stadsutvecklingen. Med hjälp av det insamlade intervjumaterialet och tidigare teorier har jag besvarat forskningsfråga.

För att sammanfatta studien kan man dra slutsatsen att kultur och filmindustrin påverkar stadsutvecklingen på ett positivt och hållbart sätt. Inte bara genom att gynna den egna befolkningen och skapa en trivsamt miljö, utan även generera ekonomisk tillväxt i form av filmproduktioner, turism samt utbildnings- och arbetsmöjligheter. UNESCO filmstad är ett relativt nytt begrepp, och man kan konstatera att det inte går att dra allt för långtgående slutsatser på grund av det. Att följa upp hur filmstäderna lyckas med att följa upp sina planer kan med fördel göras i framtiden. Denna slutsats understryks av intervju-material som samlats in av fem medlemsstäder inom UNESCO Creative Cities Network, men också forskare och experter.

KÄLLOR

Academic Work. 2020, 3 *Intervjutekniker – Vilken väljer du?* Tillgänglig: <https://www.academicwork.se/insights/arbetsgivare/intervjutekniker> Hämtad: 23.3.2020

Antoni, R., 2015. *Kulturen och staden*. Tillgänglig: <https://sverigesradio.se/diverse/appdata/isidor/files/478/10947.pdf> Hämtad: 18.3.2020

Bibblan Svarar. 2013. Vad är skillnaden mellan induktiv och deduktiv metod? Tillgänglig: <http://li141-80.members.linode.com/sv/svar/vad-ar-skillnaden-mellan-en> Hämtad: 23.4.2020

Bryman, A., 2018. *Samhällsvetenskapliga metoder*. Liber.

Globala Målen. 2020, Om globala målen. Tillgänglig: <https://www.globalamalen.se/globala-malen/> Hämtad: 27.5.2020

Gränslös. 2015, *Kultur för regionalutveckling*. Tillgänglig: <https://journals.lub.lu.se/grl/issue/view/1898/193> Hämtad: 14.1.2020

Hedin, A., 1996. *En liten lathund om kvalitativ metod med tonvikt på intervju*, s. 3–14.

UNESCO. 2014, The Creative Cities Network. Tillgänglig: https://web.archive.org/web/20141212000121/http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/pdf/Creative_cities_brochure_en.pdf Hämtad: 13.1.2020

UNESCO. 2019, UNESCO in brief – Mission and Mandate. Tillgänglig: <https://en.unesco.org/about-us/introducing-unesco> Hämtad: 27.5.2020

Kim, A., 2020, Intervju kring Busan City of Films inverkan på stadsutvecklingen [skriftl.], frågor transkriberade till detta arbete: 26.2.2020.

Kobayashi, M., 2020, Intervju kring Yamagata City of Films inverkan på regionsutvecklingen [skriftl.], frågor transkriberade till detta arbete: 26.2.2020.

Kruth, Tomas. 2019, Var börjar framgångsrik stadsutveckling? Tillgänglig: <https://blogg.tyrens.se/stadsutvecklingsblogg/var-borjar-framgangsrik-stadsutveckling/> Hämtad: 12.1.2020.

Kruth, T., 2020, Intervju om kulturell stadsutveckling [skriftl.], frågor transkriberade till detta arbete: 15.1.2020.

Kultur & Konst. 2020. Tillgänglig: <http://www.kulturlaboratoriet.se/> Hämtad: 26.04.2020

Marlicka-Robert, M., 2020, Intervju kring Lodz City of Films inverkan på stadsutvecklingen [skriftl.], frågor transkriberade till detta arbete: 26.2.2020.

Materud, K., 2009. *Kvalitativ metod i medicinsk forskning*. Studentlitteratur, Lund.

Munayer, M., 2020, Intervju kring Santos City of Films inverkan på stadsutvecklingen [skriftl.], frågor transkriberade till detta arbete: 26.2.2020.

Nationella Audiovisuella Institutet. 2020, Introduktion till den finländska filmens historia. Tillgänglig: <http://elokuvapolku.kavi.fi/sv/elokuvapolku/filmkultur/introduktion-till-den-finlandska-filmens-historia> Hämtad: 6.4.2020.

National Encyklopedin. 2020, empirisk Tillgänglig: <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/empirisk> Hämtad: 27.5.2020

Olsson, K. & Nilsson, D., 2014, *Det förflutna i framtidens stad: tankar om kulturarv, konsumtion och hållbar stadsutveckling*. Nordic Academic Press

Regeringskansliet. 2020, Agenda 2030 för hållbar utveckling Tillgänglig: <https://www.regeringen.se/regerings-politik/globala-malen-och-agenda-2030/agenda-2030-for-hallbar-utveckling/> Hämtad: 27.5.2020

SurveyMonkey. 2020, Skillnaden mellan kvantitativ och kvalitativ forskning. Tillgänglig: <https://sv.surveymonkey.com/mp/quantitative-vs-qualitative-research/?fbclid=IwAR3Z5Hn4Aj3b2r1tUdCdpVsm9Z6-Qovb6npzJ6Gs2pJoFHo715y4iJ5kDNo> Hämtad: 23.4.2020

Svt Nyheter. 2011, Lund toppar nytt kulturindex Tillgänglig: <https://www.svt.se/kultur/lund-toppar-nytt-kulturindex> Tillgänglig: 27.5.2020

Sörum, N. & Berglund, Y. & Brembeck H., 2016, *Platsar kultur i den nya staden?* Tillgänglig: https://cfk.gu.se/digitalAssets/1653/1653735_platsar_kulturen_i_staden_2017.pdf Hämtad: 23.3.2020

Utrikesministeriet. 2015, Agenda 2030 – de globala målen för hållbar utveckling Tillgänglig: <https://um.fi/agenda-2030-de-globala-malen-for-hallbar-utveckling> Hämtad: 13.1.2020.

Wilson, D., 2020, Diskussion om Bradford City of Films inverkan på stadsutveckling [muntl.], webbtäff: 3.4.2020.

BILAGA 1

Intervjufrågor ställda till filmstäder

Mars & april 2020 av Elise Åkerblom

How did you prepare for your application to become a member of UNESCO Creative Cities Network?

What do you think that a membership in UCCN contributes to your city?

Why is it so important to include culture and film in your city, what are the benefits?

How do you think film contributes to development in your city?

What distinguishes your city as a City of Film? Is there something unique?

To receive a membership in UCCN is a success itself, but what do you think is your city's concept of success as a City of Film?

BILAGA 2

Intervjufrågor ställda till Tomas Kruth

Den 15 januari 2020 av Elise Åkerblom

Varför är det så viktigt att inkludera kultur i städer? Vad medför det till stadsutvecklingen?

Hur ser du på filmindustrin som faktor till utveckling i en stad? (Allt från filmproduktion, sakkunskap och infrastruktur med flera)

Vad bidrar filmindustrin/filmskapande rent kulturellt och ekonomiskt till en stad?

Inspelningsplatser, biosalonger och filmmuseum kan vara attraktioner som lockar en hel del turister till en stad. Finns det andra saker inom just film och kultur som kan bidra till ökad besöksnäring?